

Анализ на положителните и отрицателните външни ефекти от изпълнението на горскостопанските дейности върху дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги за 2025 г. на територията на ТП ДГС Буйновци

Принцип 5, т. 6

I. Кратък увод – планирани дейности през 2026 г.

Средният годишен обем за добив на дървесина, предвиден по ГСП от 2022 г., е 30 742 м³. През 2026 г. по годишен план ДГС Буйновци планира добив на дървесина в размер на 23 900 м³ лежаща маса.

От фонд „Инвестиции в горите“ през годината е планирано извършване на основен ремонт на 4,5 км съществуващи горски път „Обърталото“, както и проектиране на 9,8 км на нов горски автомобилен път „Речници“.

Като противопожарни мероприятия са предвидени поддръжка на 1731 м съществуващи лесокултурни прегради.

По ФП е предвидено изпълнение на следните лесокултурни мероприятия: семейбиране, прекопаване на школувани фиданки в горски разсадник „Добревци“ и ремонт на ограда; попълване на култури – 2,5 дка, отглеждане на култури – 12 дка, извеждане на отгледни сечи без материален добив – 57 дка, подпомагане на естественото възобновяване /изсичане на подлес и отглеждане на подраст/ - 50 дка и маркиране – 28 235 ст. м³.

Стопанството може да осигури 1000 пл. м³ дърва за огрев на физически лица, които не са търговци, за лична употреба. Цената за закупуване на широколистни /твърди/ от временен склад е 50 евро/пл. м³. ДГС Буйновци може да осигури 3000 пл. м³ дървесина за продажба по ценоразпис на ЕТ и юридически лица на цена 50 евро/пл. м³.

Осигуряват се и следните ползвания на недървесни горски продукти, срещу издаване на разрешително за:

1. ползване на гъби, билки и горски плодове за календарна година – 30 лв./15 евро
2. паша – 0,30 лв./0,15 евроцента за брой овце и кози
3. коледни елхи с височина до 1 м и до 2 м

II. Анализ на негативните въздействия

1. Възможни негативни екологични ефекти

- Замърсявания в следствие на горскостопанските дейности при извършване на дърводобив в стопанството. Наблюдават се единични случаи на разхвърляни битови отпадъци в дърводобивните обекти, както и замърсяване на водните течения, като се взимат своевременни мерки за отстраняването им. ТП ДГС Буйновци има разработена и приложима система за управление на отпадъците.

- влошаване състоянието на групи и популации на видове – *не се наблюдава*. За недопускане появата на такъв отрицателен ефект ТП ДГС Буйновци прилага система от мерки за превенция, съгласно Принцип 6, Принцип 9 и Принцип 10 от Националния стандарт и заповедите по тях.

- унищожаване на екосистеми – *не се наблюдава*. За недопускане появата на такъв отрицателен ефект ТП ДГС Буйновци прилага система от мерки за превенция, съгласно Принцип 6, Принцип 9 и Принцип 10 от Националния стандарт и заповедите по тях.

- влошаване състоянието на екосистеми – *не се наблюдава*. За недопускане появата на такъв отрицателен ефект ТП ДГС Буйновци прилага система от мерки за превенция, съгласно Принцип 6, Принцип 9 и Принцип 10 от Националния стандарт и заповедите по тях.

- негативни въздействия върху водните ресурси – *не се наблюдават*. За недопускане появата на такъв отрицателен ефект ТП ДГС Буйновци прилага система от мерки за превенция, съгласно Принцип 6, Принцип 9 и Принцип 10 от Националния стандарт и заповедите по тях.

- свлачища или унищожаване на горски пътища – *не се наблюдава*. За недопускане появата на такъв отрицателен ефект ТП ДГС Буйновци прилага система от мерки за превенция, съгласно Принцип 6, Принцип 9 и Принцип 10 от Националния стандарт и заповедите по тях. След приключване на сечта, при необходимост, фирмите-изпълнители извършват рехабилитация на извозните пътища, което е заложено и в договорите за добив на дървесина.

- уплътняване и ерозия на почвата – *не се наблюдава*. За недопускане появата на такъв отрицателен ефект ТП ДГС Буйновци прилага система от мерки за превенция, съгласно Принцип 6, Принцип 9 и Принцип 10 от Националния стандарт и заповедите по тях.

- залесявания с неподходящи видове – *не се наблюдава*. Всички залесявания на територията на ТП ДГС Буйновци се извършват съгласно предвижданията на ГСП и са съобразени с условията на месторастенето и целта на стопанисване. За недопускане появата на такъв отрицателен ефект се прилага система от мерки за превенция, съгласно Принцип 6, Принцип 9 и Принцип 10 от Националния стандарт и заповедите по тях.

- намаляване на устойчивостта на насажденията и горските екосистеми по отношение на биотични и абиотични фактори (влошаване на здравословното състояние на насажденията, увеличаване риска от пожари, влошаване на екосистемните функции, разпространение на инвазивни видове) - *не се наблюдава*. За недопускане появата на такъв отрицателен ефект се прилага система от мерки за превенция, съгласно Принцип 6, Принцип 9 и Принцип 10 от Националния стандарт и заповедите по тях. Правят се лесопатологични обследвания, поддържат се минерализованите ивици и лесокултурните прегради, извършват се дежурства по време на пожароопасния сезон и т.н. Навременно се провеждат отгледните сечи с цел увеличаване на механичната устойчивост на насажденията.

- предписания от проверки на други административни органи, относно изпълнението на горскостопанските дейности – при проверки от институции не се наблюдават нарушения на българското законодателство. При констатиране на пропуски, стопанството взема навременни мерки за тяхното отстраняване.

- трансформация на горски територии в негорски територии – *не се наблюдава*. За недопускане появата на такъв отрицателен ефект стопанството прилага система от мерки за превенция, съгласно Принцип 6, Принцип 9 и Принцип 10 от Националния стандарт и заповедите по тях.

2. Възможни типове негативни социални външни ефекти:

- незадоволяване на нуждите от дървесина – *не се наблюдава*. За избягване на този потенциален проблем, ежегодно се провеждат срещи с местната власт и ТП ДГС Буйновци изпълнява поетите ангажименти, относно приоритетното задоволяване на населението с дърва за огрев и предоставяне на дървесина, съгласно чл. 115 от НУРВИДГТ на местни търговци/преработватели, попадащи на територията на Община Елена.

- ограничаване или неосигуряване на достъп до горски територии – *не се наблюдава*. Достъпът до горските територии е свободен, съгласно българското законодателство.

- нарушаване на правата на собственост и ползване – *не се наблюдава*. За недопускане появата на такъв отрицателен ефект се прилага система от мерки за превенция, съгласно Принцип 1, Принцип 4 и Принцип 5 от Националния стандарт и заповедите по тях.

- нанасяне на имуществени вреди. При определяне на маршрутите за достъп до горските територии, стопанството се съобразява с намиращите се в съседство земеделски площи, с оглед неувреждането на земеделските посеви.

- негативно въздействие върху пътната и комуникационна инфраструктура, водопреносната и електропреносната мрежа – *не се наблюдава*. За недопускане появата на такъв отрицателен ефект се прилага система от мерки за превенция, съгласно Националния стандарт и заповедите по него.

- негативно въздействие върху водоизточници – *не се наблюдава*. За недопускане появата на такъв отрицателен ефект се прилага система от мерки за превенция, съгласно Националния стандарт и заповедите по него.

- негативно въздействие върху обекти важни за местните общности (туризъм, рекреация, образование, религиозни и културни средища, места с историческа значимост и др.) – *не се наблюдава*. За недопускане появата на такъв отрицателен ефект се прилага система от мерки за превенция, съгласно Националния стандарт и заповедите по него.

- негативни въздействия върху ловностопански дейности - за избягване на този потенциален проблем в проверовъчните листи за подотдела, в технологичния план и договора за добив се отбелязва, че по време на провеждане на групов лов на дива свиня, не се извършва добив на дървесина.

При извършване на лесовъдските мероприятия през брачния период на благородния елен се оставя зона на спокойствие около сватбовищата. Съхранява се крайнината на гората. Не се залесяват откритите пространства на сватбовищата.

III. Анализ на положителните въздействия

1. Позитивен екологичен външен ефект

- осигуряването на питейна вода от добре поддържаните гори във вододайни зони;
- осигуряването на чист въздух и микроклимат с лечебни качества;
- създаването на добри условия за съществуване на генетично и биологично многообразие в горите, които са стопанисвани по щадящ за природата начин, и др.

2. Позитивен социален външен ефект

- опазване на горските територии и ресурси – извършват се регулярни и планови проверки и обход на горските територии – както държавна, така и частна собственост.
- задоволяване на нуждите от дървесина, лов и недървесни горски продукти – предоставят се разрешителни, при желание за събиране остатъци след сечта се издават позволителни по чл. 71 от Наредбата за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии – държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти, предоставят се дърва на населението по списъци от общината, сключват се договори за покупко-продажба на дървесина, издават се разрешителни за ползване на билки и гъби.
- съвместни дейности с училища, кметства, други организации – провеждане на инициативи по почистване, залесяване, обучение /Лесовъд за един ден/. Организиране и участие в работни срещи за обсъждане на планове и програми с местните общности и заинтересовани лица.
- осигуряване на информация – информация за дейността на стопанството може да се намери на сайта на СЦДП Габрово, както и на информационното табло в административната сграда, където при нужда се обявява информация, която би била полезна на посетителите на ТП ДГС Буйновци.
- осигуряване на работни места - ежегодно се назначават работници за сезонна работа от Бюрото по труда – гр. Елена.
- предоставяне на дървен материал – стопанството предоставя дърва за огрев на училището в с. Мийковци, Хоспис – Елена, манастир „Св. Илия“ с. Буйновци, както и при провеждането на Коледната томбола на в. Еленска трибуна.
- подпомагане на местните общности в критични ситуации (спасителни акции, гасене на пожари, разчистване на пътища и др.) – в зимните месеци се организират аварийни екипи за подпомагане при бедствени ситуации и възникване на аварии в следствие на паднали крайпътни дървета или дървета в населените места.
- подпомагане на местните общности – стопанството участва в дарителски кампании за набиране на средства за лечение и подпомага спортни клубове, читалището в с. Буйновци, провеждането на избори и др.

IV. Заключение

От анализът на положителните и отрицателните външни ефекти от изпълнението на горскостопанските дейности върху дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги за 2025 година на територията на ТП ДГС Буйновци, може да се направи извода, че не се наблюдават отрицателни въздействия при извършването на горскостопанските дейности. Въвежданите и прилаганите мерки за ограничаване на негативните въздействия при дейността на стопанството осигуряват поддържането на приемливо ниво на риск от възникване на такива и тяхното минимизиране и недопускане.

26.02.2026 г.
с. Буйновци

Изготвил: /п/
/инж. Д. Колева/